ANUNȚURI

• Duminică seara, **Părintele Ștefan** a fost invitat de către asociația Calea Mântuirii de la Catedrala Veche din Arad, unde a susținut conferința cu tema „Răbdarea Domnului și răbdarea omului", prezentând mai multe momente din Scriptură, dar și din viețile sfinților în întărirea cuvântului.

• Vineri, de praznicul Întâmpinării Domnului, împreună cu părinții noștri a slujit și **pr. Dacian Suba din Brașov** (originar din Curtici), care a și ținut predica.

ȘTIRI

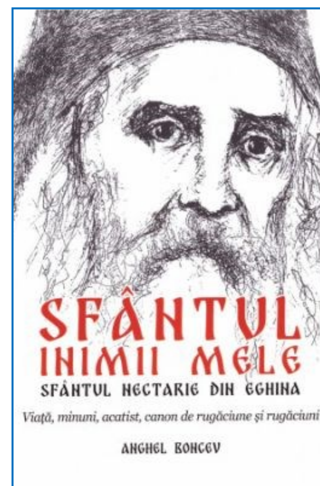
• Primăria Bucureștiului a hotărât săptămâna aceasta ca **noua emblemă a Capitalei** să conțină în ea și chipul ocrotitorului orașului, Sf. Cuv. Dimitrie Basarabov. (sursa: *orthodoxchristian.com*)

• În Iordania, în localitatea Petra, prima dată **după 1500 de ani s-a săvârșit Sf. Liturghie** într-o biserică ortodoxă ridicată în anul 450, care păstrează coloanele și baptisteriul originale. (sursa: *orthodoxchristian.com*)

• În răspuns la hotărârea Sinodului Bisericii Ortodoxe din Grecia de a se împotrivi **legiferării căsătoriei și adopției care au ca subiecți homosexualii**, primul ministru elen a răspuns că deciziile guvernului sunt diferite față de opiniile teologice. A mai subliniat că și în trecut au existat divergențe cu Biserica, dar aceasta nu a împiedicat o bună colaborare stat-biserică. (sursa: *orthodoxtimes.com*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Sfântul inimii mele. Sfântul Nectarie din Eghina

Lucrarea Sfântul inimii mele este cea mai recentă ediție despre viața Sfântului Nectarie de Eghina, care prezintă detaliat viața celui mai mare sfânt făcător de minuni al secolului XX. Scrisă de jurnalistul și scriitorul bulgar Anghel Boncev, a devenit cea mai populară carte din Bulgaria despre Sfântul Nectarie, foarte apreciată de către teologi și cititori. Nu este o coincidență faptul că titlul cărții este Sfântul inimii mele. Există o legătură puternică a autorului cu Sfântul Nectarie, datorită unei minuni trăită personal, o vindecare a unei alergii alimentare severe pe care a avut-o până în 2014. Cartea conține viața sfântului, minuni, acatistul, canonul de rugăciune și rugăciuni pentru orice trebuință către Sfântul Nectarie, ilustrate cu multe fotografii. Veți descoperi peste 180 de fotografii care ilustrează viața și minunile Sfântului Nectarie. Veți găsi mărturii despre minunile sfântului din întreaga lume - Grecia, România, Bulgaria, Serbia, Rusia, Coreea de Sud, Spania, Germania, Africa de Sud, SUA. Pentru prima dată sunt stânse într-o carte și chipurile unor oameni care au trăit minuni prin rugăciunile Sfântului Nectarie. Sfântul inimii mele conține minuni inedite din România.

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet
Numărul 4 (CLVII) 4 februarie 2024

Sfinții săptămânii

D 4 - Duminica a 15-a după Rusalii (Cea mai mare poruncă din Lege); Sf. Cuv. Isidor Pelusiotul; Sf. Cuv. Avramie și Coprie; Sf. Cuv. Mc. Nithard preotul din Suedia

L 5 - Sf. Mc. Agata și Teodula; Sf. Mc. Agnia; Sf. Ier. Teodosie de Cernigov

Mărturisitorul Ioan Ianolide (1986)

M 6 - Sf. Ier. Vucol al Smirnei; Sf. Ier. Fotie cel Mare; Sf. Cuv. Varsanufie cel Mare și Ioan (Filocalia vol. XI)

Mi 7 - Sfinții 4 Mucenici tribuni, împreună cu cei 1003 mucenici din Nicomidia; Sf. Cuv. Partenie al Lampsacului; Sf. Cuv. Luca din Elada —ULEI

Mărturisitorii:300 de bucovineni uciși la Lunca (1941)

J 8 - Sf. Proroc Zaharia; Sf. Mare Mc. Teodor Stratilat; Sf. Cuv. Ioan și Vasile de la Pecerska

V 9 - Odovania Întâmpinării Domnului; Sf. Sf. Mc. Nichifor din Antiohia; Sf. Sf. Mc. Petru Damaschin (Filocalia V); Sf. Sf. Mc. Pangratie

S 10 - Sf. Sf. Mc. Haralambie
Sf. Mc. Valentina și Enata
Sf. Cuv. Prohor de la Pecerska
Sf. Cuv. Ana Vikinga, cneazina de la Novgorod
Sf. Cuv. Scolastica (sora Sf. Benedict de Nursia)

> **“Cel ce a intrat prin ușa smereniei vine la Dumnezeu; iar fără ea este zadarnică toată osteneala și cu multe dureri drumul.**
>
> **Sf. Petru Damaschinul**

Editorial

DUREREA NEIUBIRII

Pr. Constantin Galeriu

Nevoia profundă a ființei și existenței noastre este **nevoia de dialog, de comuniune**, mai ales cu Cel ce este punctul de sprijin absolut.

Or, ce înseamnă **infernul**? Dostoievski îl înțelege drept: „**durerea celor ce nu pot iubi**". Eu cred că aici e vorba și de neviolarea libertății lor. Sfântul Isaac Sirul zice: „Să nu vă închipuiți că în iad Dumnezeu nu iubește, dar iubirea lucrează în diferite chipuri" – între noi fie vorba, eu cred că oamenii care vorbesc cel mai mult despre iubire, tocmai aceia nu o înțeleg. Foarte puțini înțeleg ce înseamnă ea, în firea ei divină!

Continuând cuvântul Sfântului Isaac: „Și-n iad este iubire, dar iubirea în cei care iubesc lucrează în duhul comuniunii; iar în cei care nu iubesc, ea arde ca flacăra". Vorbind despre asemenea flăcări ale iubirii, chiar zicala românească confirmă spusele sfântului, și anume: „Răzbunarea cea mai mare este când dușmanul tău e silit a recunoaște că ești bun și el e rău". Așa, pe cineva poate să îl ardă chiar dragostea unui prieten, încât să nu o suporte; aceasta se petrece tot din pricina acestui mister.

Gândiți-vă fie la fratele cel mare din Parabola Fiului risipitor, fie la fariseul din Pilda vameșului și a fariseului, și veți observa că acești oameni erau drepți și se considerau drepți, ca și cei trei prieteni ai lui Iov. Aici se dezvăluie cum chipurile acestea de oameni cad, fiecare în felul lui. Fratele mare nu intră în casa părintelui, fariseul nu se întoarce îndreptat de la templu, iar dincoace, Iov trebuie să se roage pentru prietenii lui. Se dezvăluie că **ascunsul misterios al răului stă în eul închis în sinea lui**. Această auto-întemeiere lăuntrică mă aruncă în universul despărțirii, izolării de Dumnezeu și semeni.

Lumea însăși a fost creată din veșnica iubire a Tatălui, prin Fiul, în Duhul Sfânt. Iubirea divină e creatoare: „toate prin Dumnezeu-Cuvântul s-au făcut" (Ioan 1, 3). Iar iubirea în care Tatăl din veci naște pe Fiul e aceeași în care creează și lumea iubirii Lui, în care creează pe tot omul „nou-născut ce vine în lume"; orice copil, prunc, e o noutate, un unic, inedit, irepetabil, după icoana Unicului Său Fiu divin.

Cugetăm sârguitor, în duhul Sfinților Părinți ai Bisericii: numai din pizmuire, din invidie pentru Fiul Părintelui Ceresc s-a născut ispita demonului și a insuflat omului gând „ucigător de oameni" (Ioan 8, 44), semănând în lume neiubire, vrajbă, stricăciune, sânge, teroare și moarte.

Dar **numai în iubirea revelată de la Tatăl în Fiul, numai în ea este viața**. Principiul vieții cu adevărat: „Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică" (Ioan 3, 16). Așa se descoperă, se învață, se trăiește iubirea mântuitoare a lui Dumnezeu, a Părintelui Ceresc: prin darul Fiului Său pentru lume.

Versuri

Necazurile brutarului de cuvinte

Ioan Ianolide

Ce de oameni s-au strâns, frățioare!
Livizi și supți,
Desculți și rupți,
Zgribuliți așteaptă în bătaia vântului,
Să le frâng în două, ca pe soare,
Pâinea rumenă a cuvântului.
O, Doamne! Dar eu sunt brutarul sărac!
Zadarnic flămânzii s-au strâns lângă vatră...
Pe foc nu mocnește decât un crâmpei de arac,
Și nici un pumn de faină-n covată nu este.
Ia, coc și eu, acolo,
Sub țestul vechi, o piatră,
Cum a făcut femeia săracă din poveste,
Să-și amăgească țâncii care plângeau, flămânzi.
Pe vremea aceea, pesemne, sfinții blânzi
Mai colindau pământul
Și pietrele – minune! – le preschimbau în pâini.
Hei, cin' să fie, măre?
Sau poate numai vântul....
Și ăi câini, ce latră-n uliță a om străin...?
Sfinte Doamne, Sfinte Petre!
Spre bordeiul meu s-aud pașii cum vin...

Viața în familie

CINA: mâncare pentru trup și suflet (2)

Însemnările unei mame

Discuțiile după citit

O discuție despre cele citite poate deveni o parte importantă a „cinei cu lecturi". Dacă aleg ceva despre praznicul care urmează, pentru copii înseamnă că acel eveniment este important pentru noi, părinții. Iar noi trebuie să le atragem atenția asupra importanței sărbătorii chiar în timpul mesei. Apoi, copiii vor putea pune întrebări sau poate chiar vor interveni cu ceva legat de cele citite ori chiar fără legătură.

Lectura unui paragraf va da tonul discuției din timpul mesei. După ce am citit din Sf. Nicolae Velimirovici, nu s-au mai spus glume necuvenite și nici nu s-au mai criticat colegii de școală. Când am ales să citesc ceva scurt din istoria Bisericii, copiii **au avut prilejul să-și reamintească** sau să-și fixeze unele lucruri deja cunoscute și au intervenit și ei, bucuroși că știu câte ceva.

În acest fel, cinele în familie au devenit mici, dar bune prilejuri de creștere duhovnicească și chiar culturală!

Am observat că **nu întotdeauna copiii sunt pregătiți să intervină în discuții**. A-i sili să-și spună părerea sau să pună întrebări mi s-a părut o mare greșeală. Poate că uneori copilul aude ceva și „îi intră pe o ureche și îi iese pe alta". Dar mai târziu, în mintea lui se va ivi un adevărat lanț de asocieri legate de tema discutată. Sau poate va rumega un gând o vreme și-l va scoate la iveală sub forma unei întrebări abia înainte de culcare sau chiar după câteva zile. Ori unii dintre ei nu vor pune întrebări deloc. Am înțeles că nu trebuie să-mi forțez copiii să intre în discuții duhovnicești, ci să-i las să asculte ce vorbim, soțul meu și cu mine.

Îmi aduc aminte de copilăria mea, când mi se spunea să plec în altă cameră cât timp vorbesc adulții, iar eu mi-aș fi dorit să stau... De multe ori, copiii doresc să facă parte doar ascultând ce vorbesc cei mari. Să-i lăsăm când este vorba de cele duhovnicești, chiar dacă sunt subiecte prea grele pentru ei. Și am mai observat ceva: dacă încep o discuție pe teme morale cu ei, se plictisesc imediat. Însă când vorbim doar părinții despre acel subiect, fără să-i implicăm pe copii direct, ei devin atenți la discuția noastră „de adulți".
Să vă dau un exemplu: am pornit de curând citirea unor aspecte de istoria a Bisericii și l-am întrebat pe soțul meu niște lucruri, căci nu îmi era clar ceva. Apoi unul dintre cei mici a început să facă gălăgie. Frații lui mai mari i-au spus imediat: *Liniște! Nu aud ce spune tati!*

Și am mai învățat o tactică: îl întreb câteodată pe soțul meu ceva despre cele citite (deși mie mi-e clar), dar pun întrebarea în așa fel încât să le trezesc atenția copiilor despre acel lucru pe care îmi doresc ca ei să-l rețină.

Când mai mănâncă cel ce citește?

Această întrebare m-a frământat când am început să avem cinele cu lecturi. Însă în practică lucrurile s-au dovedit mult mai ușoare. Dacă cina este într-o zi de sărbătoare mare, citesc ceva foarte scurt și durează atât de puțin, încât mâncarea nici nu apucă să se răcească. Iar în timpul discuțiilor pot mânca și eu.

Apoi mai e un aspect: sunt o femeie cu mai mulți copii și care își mai dorește alții. Ca atare, trebuie să am grijă de sănătatea mea. Așa că de multe ori sar peste cinele prea târzii (căci mănânc suficient în timpul zilei, fiind în concediu de maternitate) și așa am timp și să citesc la masa de seară. Iar cititul îmi distrage atenția de la mâncărurile gustoase, care îmi fac poftă, deși nu doresc să mănânc seara târziu.
Și un ultim sfat: nu am transformat chiar fiecare cină în timp de lectură. Cred că **fiecare își poate găsi felul potrivit familiei sale**: unii poate doar o dată pe săptămână, sâmbăta sau duminica seara, alții poate mai des. Important este să aducem un pic de hrană duhovnicească și de bucurie sufletelor!

Știință și credință

Făpturile Îl vădesc pe ZIDITOR (2)

Pr. Ilarion Felea

Dacă trecem din lumea anorganică în lumea organică, de la minerale la floră și faună, la vegetale, animale și om, minunățiile naturii vor fi și mai multe și mai mari. **Fiecare fir de iarbă și fiecare floare, fiecare creangă și fiecare frunză, fiecare sămânță, ascunde o taină, o frumusețe, un plan și o lege a ei proprie**. Să umplem mâna de semințe, dintre care să nu fie două la fel, și să le aruncăm în pământ. Vom constata că fiecare sămânță va încolți, va crește și se va dezvolta după firea și legea ei. Nu va răsări din grâu cucuruz, nici din ghindă brad.

Se va întâmpla însă și altă minunăție: din același sol, o sămânță extrage zahăr, alta otravă; una struguri dulci dintr-un pământ slab, alta mătrăgună, alta flori de crin; una o culoare, alta altă culoare, încât rămâi încremenit și te întrebi: **care-i atelierul artistic și unde-i laboratorul chimic în care se fac atâtea combinații de culori și atâta varietate de forme și gusturi, toate după felul și chipul lor?** Priviți cu atenție petalele unei flori și vedeți cât sunt de catifelate și gingașe; ce țesături alese, ce desene ingenioase și ce culori armonic și artistic combinate... Dar, mai presus de acestea, câte măsuri inteligente de prevedere sunt luate pentru a se face nutriția, a se asigura înmulțirea și a se proteja creșterea lor. Să luăm de exemplu scaiul, că e mai cunoscut. „Se leagă ca scaiul de oaie", spune proverbul despre omul inoportun, care nu se mai lasă de tine. De ce se leagă scaiul cu atâtea cârlige de oameni și de animale? Din interes, ca să-și asigure răspândirea semințelor. Dar fluturii de păpădie de ce zboară așa de ușor la adierea vântului? Ca să-și împrăștie semințele. Ce să zicem, apoi, de farmecul și varietatea peisajelor din natură pe care le creează fauna; de mulțimea mirosurilor și puterea parfumurilor, de frumusețea podoabelor și a culorilor pe care le știu să le aleagă florile; de gândurile, dorurile, obiceiurile și preferințele lor; de iubirile și fecundațiile lor; de puterea armelor de luptă și apărare: spini, ace, gaze respingătoare, peri încărcați cu otravă; apoi de modestia și gingășia floricelelor în contrast cu vigoarea arborilor și cu maiestatea codrilor...

Ca și animalele și oamenii, florile își au bucuriile și durerile lor, prietenii și dușmanii lor, simțirea și judecata lor, sistem nervos și sentimente. Sunt flori pe care dacă le atingi se închid, iar dacă le lăsăm sub revărsarea căldurii și a luminii, se deschid. Este o specie de mimoză, asiatică, a cărei impresionabilitate este, se spune, de 40 de ori mai mare decât cea a sistemului nostru nervos. Sunt plante care poartă grijă deosebită pentru podoaba lor. De pildă, macul, când plouă sau doarme, își pleacă potirul, ca ploaia sau roua să nu-i strice... frumusețea. Sunt plante carnivore, plante care tușesc când se așază praful pe frunzele lor, plante care dau lapte și unt, parfum și săpun, plante făcătoare de minuni, plante care dau prie- tenilor nectar și venin dușmanilor, plante care dau vin, oțet, rachiu, zahăr, haine, casă și masă, tot ce ne trebuie vieții și traiului pe pământ (plantele medicale, textile și alimentare).

În tot imperiul plantelor întâlnim la fiecare pas urmele unei înțelepciuni care ne uimește prin prevederile ei. Iată un pai de grâu: poartă în pereții lui nisip, e gol în interior și din distanțe în distanțe are noduri. Ce rost au toate ? Nisipul e cimentul care întărește pereții paiului; nodurile întăresc rezistența paiului. Dacă paiul ar fi plin, și cel mai ușor vânt l-ar trânti la pământ. Apoi cine știe că în munca sa tăcută, firul de grâu, până ce s-au copt boabele spicelor, și-a adunat prin rădăcini din primăvară până în iunie, o cantitate de două mii grade căldură, iar vița de vie până la coacerea strugurilor trei mii de grade de căldură.

Câtă înțelepciune în împărțirea soiurilor de plante pe toată fața pământului, în adaptarea plantelor la condițiile mediului în care sunt silite să trăiască. Fiecare ținut are vegetația potrivită cu natura locului. În Mexic există o plantă, cereus, cu tulpina în cinci fețe și fără frunze. Mărimea suprafeței aduce cu sine mărimea nutriției. Locul fiind secetos, prin platoul Mexicului unde nu plouă șase luni pe an, planta ar fi pierit, dacă nu ar fi renunțat la frunze, căci transpiră și evaporă multă apă, dar, în schimb, produce ghimpi care apără tulpina mustoasă de dușmani.

Există o adevărată protecție, o pronie divină pentru fiecare plantă și o misiune binefăcătoare pe care o îndeplinește fiecare plantă. Iată, omul prin respirare extrage oxigenul din aer și elimină dioxidul de carbon. Vegetalele lucrează invers: extrag din aer dioxidul de carbon, otrava, și, prelucrându-l în diferite combinații, ne dă parfumul florilor, amidonul grâului, dulceața poamelor și toate semințele și verdețurile cu care ne nutrim. Dacă nu ar fi rânduiala aceasta, viața pe pământ ar fi imposibilă.

Oamenii lui Dumnezeu

PUTEREA ASCULTĂRII

poruncilor lui Dumnezeu

În hotarele Nursiei, viețuiau împreună, în pustiu doi bărbați cu chipul monahicesc, unul cu numele **Eutihie**, iar altul **Florentie**. Deci Eutihie, aprinzându-se cu căldură de râvna dumnezeiască, se îngrijea nu numai de a sa mântuire, ci și de a altora și se sârguia să aducă multe suflete la Dumnezeu, prin cuvintele și îndemnurile sale, cele de suflet folositoare, iar Florentie, în simplitatea lui, numai la sine luând aminte, își trăia viața în rugăciune. Nu departe de locuința lor, era o mănăstire, în care murise starețul, iar monahii l-au rugat pe Eutihie, să le fie stareț. Și Eutihie a luat cârmuirea mănăstirii, iar pe Florentie l-a lăsat să trăiască la acel loc sihăstresc, ca să nu se pustiască biserica cea mică, pe care o aveau acolo.

Deci, rămânând singur, Florentie se ruga Atotputernicului Dumnezeu săi dea ajutor, să poată trăi fără supărare în singurătatea aceea. Și, într-o zi, ieșind el din biserică, **a văzut în fața ușii, un urs cu capul plecat la pământ**, care prin blândețea lui, făcea să se înțeleagă că a venit, fiind trimis de Dumnezeu, spre ascultare și spre slujbă. Deci, cunoscând aceasta, Florentie a mulțumit Domnului că i-a trimis un împreunăviețuitor ca acesta și, fiindcă rămăseseră la chilia lui cinci oi, și nu era cine să le pască pe ele și să le păzească, a poruncit ursului să ducă oile la pășune, iar la ceasul al șaselea să se întoarcă împreună cu ele. Și a început fiara aceea să facă aceasta totdeauna, având grija păstoririi oilor cea hotărâtă lui. Și când omul lui Dumnezeu voia să postească până la ceasul al nouălea, poruncea ursului ca la ceasul al nouălea să se întoarcă cu oile. Și așa făcea fiara. Iar când nu voia să postească până la ceasul al nouălea, ci în ceasul al șaselea voia să mănânce, la acel ceas se întorcea și ursul și niciodată nu a greșit. Pentru că Dumnezeu, pe fiara aceea, pe care a supus-o plăcutului Său, a înțelepțit-o să priceapă porunca starețului și să facă voia lui. Și, slujind așa starețului, multă vreme, a început, în părțile acelea, să se ducă vestea pretutindenea, despre omul lui Dumnezeu, Florentie. Și toți se mirau de minunea aceea, cum paște ursul oile, slujind bătrânului.

Dar patru monahi din ucenicii fericitului Eutihie, s-au pornit, din îndemnul diavolului, cu pizmă mare asupra lui Florentie, zicând că starețul lor nu făcea semne, iar Florentie, rămânând singur în chilia cea sihăstrească, se arăta slăvit prin atâtea minuni. Deci, ascunzându-se într-un loc pe unde mâna ursul oile la pășune, l-au ucis. Neîntorcându-se ursul la stareț, la ceasul în care avea porunca să se întoarcă, starețul era în mare nedumerire. Așteptând până seara, a început a se mâhni. A doua zi, s-a dus la câmp să caute ursul și, și găsindu-l ucis, s-a întristat foarte mult. Cercetând cu de-amănuntul, a aflat cine a ucis ursul și a început a plânge și a se tângui, nu atât pentru moartea ursului, cât pentru răutatea sufletului celor patru frați. Și, când a aflat ava Eutihie de necazul lui Florentie, l-a chemat pe el la sine, și-l mângâia. Iar omul lui Dumnezeu, stând înaintea avvei și fiind cuprins de mare durere, a zis: „Nădăjduiesc spre Atotputernicul Dumnezeu că acum, în viața aceasta de aici și înaintea ochilor tuturor, își vor lua răsplătire de la Domnul pentru răutatea aceasta acei care au ucis ursul meu, care nici un rău nu le-a făcut lor". Deci acestea zicându-le plăcutul lui Dumnezeu, Florentie, îndată cu vorba i-a urmat împlinirea ei: pentru că deodată acei patru monahi au fost cuprinși de lepră mare, putrezindu-le toate mădularele, și au murit de acea rană. Aceasta făcându-se, Florentie - omul lui Dumnezeu -, s-a înspăimântat foarte, pentru că a blestemat pe acei frați; și n-a încetat a se tângui toată viața sa pentru frații aceia, iar pe dânsul se numea ucigaș sălbatic al lor.

Deci acest bărbat plăcut lui Dumnezeu a făcut și alt lucru de minune. Când se purta vorba despre dânsul pretutindeni, a venit la el un diacon oarecare de departe, ca să se învrednicească de rugăciunile și binecuvântarea lui. Dar văzând împrejurul chiliei lui o mulțime de șerpi și că tot locul acolo era plin de jivini, s-a spăimântat foarte și a strigat: „Robule al lui Dumnezeu, roagă-te". Iar atunci văzduhul era luminos, strălucind de razele soarelui, și Florentie, ieșind din chilie și stând, și-a înălțat ochii și mâinile spre cer și a început a se ruga ca Domnul să ia de acolo acele jivine, precum El singur știe. Atunci îndată a tunat cerul și s-au făcut fulgere. Și a ucis tunetul acela cu fulgerele toți șerpii care erau acolo. Și văzându-i uciși, omul lui Dumnezeu Florentie, căutând iarăși spre cer, a zis: „Iată, Doamne, ai ucis șerpii, acum cine îi va lua pe dânșii de aici?" Atunci îndată, la glasul lui, au zburat o mulțime de păsări și pe toți șerpii uciși i-au luat acele păsări și, ducându-se departe, i-au lepădat și au curățit de toți șerpii locul acela, unde petrecea cuviosul. **Că unei asemenea ascultări față de poruncile Domnului supunându-se omul, îndată urmează și ascultarea de către Domnul a cererilor lui.** Deci, viețuind întru toate zilele vieții sale, ca un mare plăcut al lui Dumnezeu, a trecut la viață cea nesfârșită.

I.G.

Istorie și Biserică

PREOȚII TRANSILVĂNENI DIN TRECUT

Nu ne dăm seama, noi, cei de azi, ce a însemnat să fii ortodox în părțile acestea de țară până în 1918. Și nu vorbim aici doar de perioada de după 1700, când românii au fost înșelați, iar apoi siliți devină greco-catolici. Greul a început cu multe secole înainte: sinodul episcopilor latini, întrunit la Buda în anul 1279, interzicea preoților săvârșirea cultului după ritul ortodox, precum și construirea de biserici în zona cucerită de maghiari; în anul 1366, regele Ludovic al Ungariei ordona dregătorilor din județele Caraș și Cuvin din Banat, să îi aresteze pe toți preoții „schismatici" (adică ortodocși) din acele părți; o măsură similară a luat și regele Sigismund în 1428, interzicând activitatea clericilor ortodocși din districtele Caransebeș, Mehadia și Hațeg.

În aceste condiții a trebuit să trăiască românul dreptcredincios, de multe ori fără preot (câți vor fi fost închiși sau uciși prin cetățile Ardealului, iar mai apoi prin temnițele austriece...). Și totuși, iată-ne azi cu țara plină de biserici și de preoți! Cui să mulțumim pentru aceasta? Firește, lui Dumnezeu, în primul rând. Iar mai apoi, strămoșilor noștri, preoți și mireni, care nu s-au lăsat, ci au trăit și au crezut în răspărul vremurilor. Cum a fost cu putință să rămânem ortodocși într-un mileniu de persecuții? Și pentru că preoții (în marea lor majoritate), timp de un mileniu, au fost PREOȚI.

Jertfă și mărturisire, aceasta a fost viața preotului în Ardeal și majoritatea o știau când luau crucea preoției. Erau pregătiți să fie ofițerii cei mai buni pe câmpul de luptă al păstrării credinței. **Existau inclusiv jurăminte grele, de păstrare a credinței cu prețul vieții, pe care preotul le spunea când era hirotonit**. Iar atunci oamenilor le era frică să încalce astfel de jurăminte, căci credeau în ele. Textul unui „legământ" de acest fel, rostit în părțile Aradului în secolul al XIX-lea, era următorul: *„De, cumva, eu, aceste de mine mai sus zise cuvinte nu le voiu ține sau numai dacă voiu gândi a mă lepăda de ele, fie-mi pârâș Însuși Atotputernicul Dumnezeu, [Care] să nu-mi deie nicio țără de odihnă, ci pre tot locul, în toată vremea și în tot lucrul, urgia, mânia și osânda Lui, și în viața aceasta și în cealaltă, să mă cuprindă și să mă gonească și, încă viu fiind, să mă mănânce viermii și sfârșitul vieții mele așa să fie, cât să nu mi se știe mormântul, nici să-mi rebde pământul oasele mele, ci să le verse și să fie hiarelor răpitoare spre roadere neamul meu și tot genunchele familiei mele să fie blăstămat, afurisit și nenorocos"*.

A mai fost un lucru care ne-a ajutat: **ierarhii ardeleni și-au luat în serios rolul de păstori și de îndrumători, în primul rând ai preoților de aici.** La solicitarea domnitorului Mihai Viteazul (1593-1601), după ce acesta unise cele trei țări române, sinodul întrunit la Alba Iulia în anul 1600 a hotărât că *„dacă vreun preot român s-ar recăsători și satul nu ar vesti pe vlădica cu prilejul vizitației canonice, șpanii să poată lua de la astfel de sat două sute de florini pe seama Măriei Tale"*.

Iată și câteva dintre măsurile similare adoptate în cadrul Marelui Sobor bisericesc din 1700: „***Care popî nu va face duminicile sau sărbătorile de trei ori slujbe [Vecernia, Utrenia și Sfânta Liturghie n.n.] și vinerile și miercurile de două ori și pe post în toate zile, unu ca acela să fie lipsit de preoție***. *Carii popi sânt cu a doua căsătorie, nici într-un chip să nu slujască Liturghie, iar dă s-are găsi, să se tunzî de tot, să fie mirean. Care popî va boteza făr de mir, să să lipsască de preoție .Carii preoți vor trage tabac, măcar în ce feliu de chip, să să birșluguiască* (amendeze – n.n.) *cu 12 florinți. Care popî sau mirian va sudui de suflet sau de leage, acela să sî lipsască de preoție și mirianul lăpădat ca un păgân. În care bisiareci nu va fi icoana lui H[risto]s și a Precistei și a lui Sfeti Nicolae, să să globească* (amendeze – n.n.) *popa cu 12 florinți și satul cu 24 de florinți. La care popi să vor găsi odăjdiile besearicii nespălate sau mai scurte de glezne sau potirile și alte grozave, să să birșluguiască cu 24 de florinți"*.

Iar Sf. Sava Brancovici, pe când a fost mitropolit al Ardealului, a convocat un sinod în anul 1675, care a hotărât, printre altele: *„Care popă se va face vornic pre la nunte și va giuca și va îmbla betu pin târgu și va îmbla la crâșme și să face măscărici și vrăjitoriu, să i se ia popie"*.

Sf. Andrei Șaguna îndemna preoții la 1846, pe când era doar vicar al Ardealului: *„fiecare preot să umble în reverendă, cu brâu vânăt închis și pălărie rotundă, nu numai când are a săvârși o slujbă, ci și când vor veni la cetate sau vor merge la mai-marii lor. Niciunul să nu îndrăznească a-și rade barba, dară părul să și-l piepte-ne înapoi... Tot insul să se îndeletnicească în cetirea Sfintei Scripturi și a Sfinților Părinți, să cetească și să învețe Catihistul de rost și, câștigându-și folositoare cunoștințe, să fie în stare a cuvânta din timp în timp cătră popor cu sporiu și cu folos și a-și putea arăta calea către fapte bune, spre care se cuvine să aibă o* ***viață neprihănită, purtare bună în toate și în tot locul****, ca o trâmbiță bine răsunătoare, să deștepte pre toți spre cucernicia cea adevărat creștină și spre frica lui Dumnezeu"*.

Grijă de slujbe și rânduială, grijă de viața preoțească și de cea a credincioșilor. Sărutăm picioarele tuturor acestor preoți din trecutul Transilvaniei!

Minuni

Preasfânta este grabnic-ajutătoare chiar și înainte să o chemăm

Un autocar din Atena a venit într-o zi foarte târziu la mănăstirea noastră. Pe 1 noiembrie este prăznuit Sf. David din Evia. Preotul și cei 50 de pelerini care ne-au vizitat stăteau în camera de oaspeți. M-am gândit să le povestesc ceva care mă șocase și despre care tocmai aflasem.

În tot timpul în care am vorbit, un bărbat și o femeie și-au făcut semnul crucii peste gură. M-am gândit: „Săracii, s-au trezit foarte devreme ca să ajungă aici. Probabil le-a fost greu tot drumul până la mănăstire și acum le vine somnul. De aceea își fac cruce peste gură."

Iată ce le-am povestit pelerinilor: În vară a venit un grup de pelerini aici, care petrecuseră Adormirea Maicii Domnului în Karpathos. Acolo este o biserică mare, foarte frumoasă. Însă este înconjurată de stânci și de mare, astfel că nu poți intra în biserică decât prin față, unde este o piațetă a localității. După ce s-a terminat Liturghia, preotul a arătat pelerinilor candelabrul din biserică. Într-adevăr, nu mai văzuseră niciunde în Grecia așa o frumusețe. Dar iată povestea lui, relatată de cel care a donat candelabrul:

***

„Am 46 de ani. Acum 40 ani a murit mama mea. Tatăl meu era marinar, așa încât i-a fost greu să mă crească. La puțină vreme s-a recăsătorit. Într-o zi am venit toți trei în Karpathos în vizită și ne-am plimbat prin oraș. Când a început să se întunece, mama vitregă m-a luat de mână să-mi arate marea, într-un loc pustiu și acolo m-a aruncat de pe stâncă.

Apoi s-a întors la tatăl meu cu lacrimi de crocodil, strigând: *Am pierdut copilul! A căzut de pe stâncă!* Tatăl meu parcă înnebunise. Nu știa ce să facă, era noapte deja și nu vedea nimic. A chemat oameni, polițiști. Strigau cu toții de la marginea: *Kostakis, nu-ți fie frică! Vom veni dimineața să te luăm!* Dar în noapte se auzeau doar șacalii urlând. Așa au făcut toată noaptea, fără niciun răspuns.

Când s-a luminat de ziuă, tatăl meu m-a auzit spunând: *Tată, sunt bine.* Și i-am spus locul unde mă aflam. Au adus frânghii și un tânăr a coborât și m-a găsit. Când m-a luat în brațe, tata m-a întrebat: *Kostakis, de ce mi-ai făcut una ca aceasta? M-ai lăsat să strig toată noaptea și nu mi-ai răspuns, deși erai bine?*

Tată, i-am spus eu, *când mama m-a aruncat de pe stâncă* (trebuie să vă spun că mama vitregă a fost apoi arestată și condamnată. Și-a sfârșit zilele în închisoare.), *o „mătușă" m-a luat în brațe.* Tatăl meu m-a întrebat: *și de ce nu ne-a răspuns „mătușa" când am strigat noi toată noaptea, să ne spună că ești bine, dacă tu ai tăcut?* Am vrut să îți răspund, i-am spus eu, dar ea mi-a acoperit gura și mi-a zis: *Nu acum, copilașul meu, căci vor fi omorâți dacă strigă!* Când s-a făcut dimineață, „mătușa" mi-a zis: *Acum poți să strigi!* Și a plecat.

Preotul care era în grup a înțeles imediat ce se întâmplase. M-a luat de mână și m-a dus în biserică, arătându-mi pe rând toate sfintele și întrebându-mă dacă vreuna din ele seamănă cu „mătușa". Nu am recunoscut pe niciuna. Dar când am ajuns în fața iconostasului, am strigat, văzând icoana Preacuratei: *Aceasta este „mătușa" care m-a ținut în brațe toată noaptea!* Și așa, când am ajuns să am banii mei, i-am adus „mătușii" care mi-a devenit mamă în vreme de încercare și m-a salvat un cadou – acest candelabru. A fost primul lucru pe care l-am cumpărat din banii mei."

***

Eu am fost foarte impresionată de această poveste și le-am relatat-o tuturor pelerinilor și iată și acelui grup sosit târziu la mănăstire. *Preasfânta este grabnic-ajutătoare chiar și înainte să o chemăm.* Așa spuneam tuturor și când să le spun și lor, acei doi pelerini care își făcuseră semnul crucii tot timpul peste gură, s-au repezit la mine să mă bată (erau îndrăciți, am aflat ulterior). Oamenii din jur i-au prins la timp, iar eu m-am gândit: s-a supărat necuratul că vorbesc despre Maica Domnului!

Oamenii aceia urlau către mine: *„Tu, bătrâno, cum îndrăznești să-mi strici planurile în această mănăstire murdară? Eu sunt cel care le spuns să o înjure, eu sunt cel care le spun să nu o asculte nici de ea, nici de Fiul ei!"*.

Eu am prins curaj și le-am răspuns: *Dacă e așa, atunci o să spun tuturor oamenilor despre această minune.* Iar oamenii au strigat: *Nu le spune despre minunea cu Kostakis! De fiecare dată când vei povesti, va veni o ispită peste mănăstire!* Însă eu nu m-am temut, știind că o am pe Preacurata lângă mine, și spun tuturor despre ajutorul ei cel grabnic.